Prima instanţă: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani jud. V. Dodon
Dosarul nr. 3a-1256/22 (2-21038440-02-3a-21072022)

D E C I Z I E

06 martie 2024 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Preşedintele completului Victoria Sîrbu
Judecătorii Angela Braga și Veronica Negru
Grefier Marina Samatiuc

examinînd în ședință de judecată publică, cererile de apel înaintate de S.C. „Proreclama" S.R.L. și Primăria municipiului Chișinău împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 februarie 2022, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de S.C. „Proreclama" S.R.L. împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al municipiul Chișinău și viceprimarului Ilie Ceban privind anularea în parte a actului administrativ,

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La 11 martie 2021, S.C. „Proreclama" S.R.L. a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al municipiului Chișinău și viceprimarului Ilie Ceban, solicitând anularea în tot a dispoziţiei nr. 576-d din 26.10.2020 ca fiind ilegală şi adoptată cu încălcarea procedurii, repararea prejudiciul material cauzat şi compensat venitul ratat ca urmare a aplicării ilegale a dispoziției nr. 576-d din 26 octombrie 2020 (f.d.2-5, 14).

În motivarea acțiunii a indicat că, la 22 ianuarie2021 S.C. „Proreclama" S.R.L." a făcut cunoştinţă cu dispoziția viceprimarului municipiului Chişinău, Ilie Ceban, nr. 576-d din 26 octombrie 2020. În partea descriptivă a dispoziției date este indicat: „Având în vedere pregătirea pentru reparative a părţii pietonale a carosabilului din str. Mitropolit G. Bănulescu Bodoni, bd. Grigore Vieru, bd. Renaşterii Naţionale, str. Kiev şi bd. Moscova în temeiul art. 15 alin. (1) şi art. 16 alin. (1) a Legii privind statutului municipiului Chişinău, art. 29 alin. (1) al Legii

privind administrația publică locală, pct. 22 al Regulamentului privind condiţiile de amplasare (desfiinţare) a obiectivelor în zona drumului public naţional sau local de interes raional şi/sau în zonele de protecţie a acestuia, prevăzute în anexa nr. 3 din Legea drumurilor şi dispoziţia nr. 914-dc din 15.10.2020 ”Cu privire la delegarea exercitării atribuţiilor Primarului General al mun. Chişinău” viceprimarul municipiului Chişinău dispune:”

În partea dispozitivă a dispoziţiei Viceprimarului municipiului Chişinău Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 este indicat: 1. Se solicită demontarea dispozitivelor publicitare amplasate pe str. Mitropolit G. Bănulescu Bodoni, bd. Grigore Vieru, bd. Renaşterii Naţionale, str. Kiev şi bd. Moscova de către agenţii economici nominalizaţi în anexa la prezenta dispoziţie. 2. Se solicită agenţilor economici, care sunt proprietari ai dispozitivelor de publicitate amplasate pe str. Mitropolit G. Bănulescu Bodoni, bd. Grigore Vieru, bd. Renaşterii Naţionale, str. Kiev şi bd. Moscova, să demonteze dispozitivele de publicitate pe cont propriu, în termen de 5 zile de la data preavizării. 3. În cazul neîndeplinirii în termenul stabilit în pct. 2 al prezentei dispoziţii, dispozitivele de publicitate urmează a fi demontate forţat de către serviciile preturii sectorului Râşcani. 4. Pretura sectorului Râşcani (dl Vlad Melnic) va asigura: 4.1. Preavizarea agenţilor economici referitor la prevederile prezentei dispoziţii; 4.2. Monitorizarea şi controlul asupra demontării în termen a dispozitivelor de publicitate; 4.3. Întreprinderea măsurilor pentru recuperarea cheltuielilor suportate pe parcursul lucrărilor de demontare menţionate în pct. 3 al prezentei dispoziţii. 5. Inspectoratul de poliţie sectorul Râşcani (dl Ruslan Ceban) va asigura menţinerea ordinii publice pe parcursul executării lucrărilor de demontare forţată. 6. Controlul executării prevederilor prezentei dispoziţii se pune în sarcina pretorului sectorului Râşcani dl Vlad Melnic.

Cu toate că, prin pct. 4.1. al dispoziției nr. 576-d din 26 octombrie 2020 s-a dispus expres preavizarea agenţilor economici referitor la prevederile dispoziţiei, S.C. „Proreclama” S.R.L. nu a recepţionat nici un preaviz. Reclamanta a aflat despre existenţa dispoziţiei nr. 576-d din 26 octombrie 2020, după ce a constatat că au fost demontate ilegal două panouri publicitare ce îi aparţin, iar actul administrativ individual a fost găsit pe site-ul oficial al Primăriei municipiului Chişinău, la data de 22 ianuarie 2021.

La 25 ianuarie 2021 S.C. „Proreclama” S.R.L. a expediat în adresa Primăriei municipiului Chişinău si Primarului municipiului Chişinău, Ceban Ion cererea prealabilă nr. 22/01/21 din 22 ianuarie 2021.

La 27 ianuarie 2021 Primăria municipiului Chişinău a recepționat cererea prealabilă nr. 22/01/21 din 22 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepţie.

În termenul prevăzut de legislația în vigoare Primăria municipiului Chişinău nu a soluționat / răspuns la cererea prealabilă nr. 22/01/21 din 22 ianuarie 2021 formulată de S.C. „Proreclama” S.R.L.

Consideră S.C. „Proreclama” S.R.L că dispoziţia nr. 576-d din 26 octombrie 2020 nu este motivată și a fost emisă cu aplicarea eronată a prevederilor legislaţiei în vigoare şi încălcarea procedurii stabilite de legislaţia în vigoare.

În dispoziţia viceprimarului municipiului Chişinău Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020, se face referire la pct. 22 al Regulamentului privind condiţiile de amplasare (desfiinţare) a obiectivelor în zona drumului public naţional sau local de interes raional şi/sau în zonele de protecţie a acestuia, anexa nr. 3 la Legea drumurilor nr. 509 din 22 iunie 1995.

În anexa la dispoziţia viceprimarului municipiului Chişinău Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 sunt indicate următoarele dispozitive de publicitate exterioară care sunt proprietate exclusivă a S.R.L. „Proreclama” şi care sunt supuse demontării: a) Panou de publicitate exterioară situată în mun. Chişinău la intersecţia str-la Spartacus, 2/str. Kiev; b) Panou de publicitate exterioară situată în mun. Chişinău, bd. Moscova 5.

De facto, în anexa la dispoziţia nr. 576-d din 26 octombrie 2020 este greşit indicată adresa panoului de pe strada Kiev, or, ultimul este amplasat la intersecţia str. Kiev cu str. T. Vladimirescu.

Ambele obiective au fost construite de către S.C. „Proreclama” S.R.L. în baza autorizaţiei eliberate de Primăria Municipiului Chişinău şi anume: a) Panou de publicitate exterioară situată în mun. Chişinău la intersecţia str. Kiev cu str. T. Vladimirescu – autorizaţia de construire şi amplasare a publicităţii exterioare nr. DGAURF-REC- A-0013177-11; b) Panou de publicitate exterioară situată în mun. Chişinău, bd. Moscova 5 – autorizaţia de construire şi amplasare a publicităţii exterioare nr. DGAURF-REC-A-0010580-07 şi ulterior nr. DGAURF-REC-A-0010580-08.

Primăria municipiului Chişinău în principiu nu poate invoca faptul că panourile publicitare ce aparţin cu drept de proprietate S.C. „Proreclama” S.R.L. sunt amplasate contrar prevederilor normelor legale, or, Primăria municipiului Chişinău prin actele sale a permis construcţia şi amplasarea acestor obiective.

S.C. „Proreclama” S.R.L. nu a recepţionat nici o notificare, mai mult decât atât, chiar şi dacă Primăria Chişinău avea să expedieze notificarea corespunzător, dispoziţia nr. 576-d din 26 octombrie 2020 prevede termen pentru demolare de 5 zile, termen care contravine legislaţiei în vigoare.

Chiar dacă, panourile de publicitate exterioară proprietate a S.C. „Proreclama” S.R.L. ar fi fost edificate neautorizat, neavizat şi cu încălcarea normelor stabilite de Lege, Primăria municipiului Chişinău era obligată să respecte procedura stabilită în pct. 23-28 Regulamentului privind condiţiile de amplasare (desfiinţare) a obiectivelor în zona drumului public naţional sau local de interes raional şi/sau în zonele de protecţie a acestuia, anexa nr. 3 la Legea drumurilor nr. 509 din 22 iunie 1995.

Desfiinţarea obiectivelor amplasate în zona drumului public şi/sau în zonele de protecţie ale acestuia se efectuează în baza autorizaţiei de desfiinţare emise cu acordul de desfiinţare al administratorului drumului public (în continuare – acord de desfiinţare).

Acordul de desfiinţare se emite în baza cererii emitentului autorizaţiei de desfiinţare, în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia. Cererea depusă trebuie să conţină următoarele date privind solicitantul autorizaţiei de desfiinţare: numele, prenumele sau denumirea, adresa persoanei fizice sau juridice şi datele de contact. La cererea depusă de solicitant se anexează proiectul de organizare a executării lucrărilor de desfiinţare cu avizul Inspectoratului Naţional de Securitate.

Primăria municipiului Chişinău nu a primit autorizaţie de desfiinţare de la administratorul drumului, nu a prezentat această autorizaţie către S.C. „Proreclama" S.R.L., respectiv, dispoziția viceprimarului municipiului Chişinău Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 este vădit ilegală.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 24 februarie 2022, a fost anulată Dispoziția viceprimarului Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 Cu privire la demontarea dispozitivelor publicitare amplasate în sectorul Râșcani în partea panoului publicitar amplasat în municipiul Chișinău, sectorul Râșcani, bulevardul Moscova, 5. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.84, 94-98).

Solicitările apelantului:

La data de 18 martie 2022, S.C. „Proreclama" S.R.L. a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond solicitînd admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 24 februarie 2022, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărîri în această parte de admitere integrală a acțiuni (f.d.86-89, 113-118).

La data de 21 martie 2022, Primăria municipiului Chișinău a declarat apel împotriva hotărîrii instanței de fond solicitînd admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 24 februarie 2022, în partea admiterii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărîri în această parte de respingere integrală a acțiuni (f.d.91, 106-109).

Termenul de declarare a apelului :

Conform art. 231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărîrile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.(1), (2) din Codul administratiuv, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termenul de 30 zile de la data notificării hotărîrii motivate.

Din materialele pricinii urmează că, hotărîrea contestată a fost pronunțată la data de 24 februarie 2022 (f.d.84), apelurile nemotivate au fost depuse la 18 și 21 martie 2022 (f.d.86-89, 91), hotărîrea motivată fiind recepționată de apelanți la 27 iunie 2022 (f.d.100-101), motivarea apelurilor au fost depuse la 11 și 25 iulie 2022 (f.d.106-109, 113-118). Astfel, avînd asemenea circumstanțe, instanța conchide că apelurile nemotivate și motivate acestora au fost depuse în termenii prevăzuți de lege.

Solicitările apelantului și argumentele părților.

În motivarea cererii de apel înaintate, Primăria municipiului Chişinău a indicat că, intimatul a fost înștiințat expres despre caracterul provizoriu al construcției, fapt enunțat în autorizațiile eliberate, astfel, din conținutul autorizației de construire și amplasare a panoului publicitar se reține că, dispozitivele de publicitate sunt construcții provizorii și urmează a fi demontate în corespundere cu necesitățile urbanistice ale administrației publice locale conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, fapt ce se regăsește în listele întocmite privind dispozitivele publicitare amplasate la intersecții, pe/peste trotuare, peste partea carosabilă, pe benzile de separare.

În motivarea cererii de apel înaintate, S.C. „Proreclama" S.R.L. a indicat aceleaşi temeiuri de fapt şi de drept ca şi în acţiune, suplimentar invocând că, în anexa la dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ilie Ceban nr. 576- d din 26 octombrie 2020 este greșit indicată adresa panoului de pe strada Kiev, or, ultimul este amplasat la intersecția str. Kiev - str. T. Vladimirescu. Respectiv panoul amplasat la intersecția str. Kiev - str. T. Vladimirescu a fost ilegal demolat.

La fel, a menționat faptul că obiectivele au fost construite de către S.C. „Proreclama" S.R.L. în baza autorizației eliberate de Primăria Municipiului Chișinău.

S.C. „Proreclama" S.R.L. scoate în evidență faptul că pct. 22 din Regulament, este o normă care se referă la cerințele specifice privind amplasarea obiectivelor de publicitate exterioară, iar construcția panourilor a fost coordonată cu avizul expres al Primăriei municipiului Chișinău.

Primăria municipiului Chișinău în principiu nu poate invoca faptul că panourile publicitare ce aparțin cu drept de proprietate S.C. „Proreclama" S.R.L. sunt amplasate contrar prevederilor normelor legale, or, Primăria municipiului Chișinău prin actele sale a permis construcția și amplasarea acestor obiective.

Menționează că, S.C. „Proreclama” S.R.L. nu a recepționat nici o notificare, mai mult decât atât, chiar și dacă Primăria Chișinău avea să expedieze notificarea corespunzător, dispoziția Viceprimarului municipiului Chișinău Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 prevede termen pentru demolare de 5 zile, termen care contravine legislației în vigoare.

Chiar dacă, panourile de publicitate exterioară proprietate a S.C. „Proreclama” S.R.L. ar fi fost edificate neautorizat, neavizat și cu încălcarea normelor stabilite de Lege, Primăria Municipiului Chișinău era obligată să respecte procedura stabilită în pct. 23 - 28 Regulamentului privind condițiile de amplasare (desființare) a obiectivelor în zona drumului public național sau local de interes raional și/sau în zonele de protecție a acestuia, anexa nr. 3 la Legea drumurilor nr. 509 din 22.06.1995.

Menționează că, autoritatea emitentă nu a primit autorizație de desființare de la administratorul drumului, nu a prezentat această autorizație către S.C. „Proreclama” S.R.L. și nici instanței, această autorizație lipsește la dosarul administrativ, respectiv dispoziția nr. 576-d din 26 octombrie 2020 este vădit ilegală.

Intimatul la emiterea actului administrativ Dispoziția nr. 576-d din 26 octombrie 2020, nu a respectat procedura administrativă, și contrar prevederilor legislației în vigoare nu a comunicat participanților la procedura administrativă despre inițierea procedurii administrative, nu a oferit drept de a se apăra, de a prezenta explicații, de a contribui la emiterea actului administrativ, de a face cunoștință cu actul administrativ și actele preliminare care au stat la baza emiterii actului administrativ.

Intimatul putea și trebuia să înștiințeze participanții la procedura administrativă inclusiv apelantul, dar nu a fost efectuat acest lucru, nici particular fiecare participant și nici public cu toate că public la caz nu este relevant. La materialele dosarului administrativ lipsește o oarecare confirmare de înștiințare a participanților la procedura administrativă a căror drepturi au fost direct atinse prin actul administrativ.

La fel, este de remarcat faptul că S.C. „Proreclama” S.R.L. a scos în evidență și alte încălcări comise de intimat la adoptarea actului administrativ însă care nu au fost reținute de instanță și nu au fost analizate, și anume lipsa motivării dispoziției nr. 576-d din 26 octombrie 2020.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

Reprezentantul S.C. „Proreclama” S.R.L. – avocatul Roman Vladimir în ședința de judecată a instanței de fond a solicitat admiterea apelului declarat în interesele S.C. „Proreclama” S.R.L., iar apelul declarat de Primăria municipiului Chișinău urmează a fi respins.

Reprezentanții Primăriei municipiului Chișinău în ședința instanței de apel nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării lor.

Potrivit art.239 alin.(2) din Codul administrativ, participanţii la proces se citează. În citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea participanţilor la proces nu împiedică instanţa de apel să decidă în privinţa apelului.

Avînd circumstanțele expuse, Completul judiciar a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa participantului, care nu s-a prezentat în ședința de judecată a instanței de apel din motive necunoscute instanței, procedura de citare legală fiind respectată.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind poziția participantului prezent la proces, studiind materialele dosarului, prin prisma pertinenții și admisibilității, în raport cu argumentele invocate, Completul judiciar al Colegiului civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră apelurile depuse ca neîntemeiate şi care urmează a fi respinse cu menţinerea hotărîrii primei instanţe din considerentele ce succed:

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art.219 alin.(1) – (3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Din actele pricinii urmează cu certitudine faptul că, la 11 martie 2021, S.C. „Proreclama” S.R.L. a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Primarului general al municipiului Chișinău și viceprimarului Ilie Ceban, solicitând anularea în tot a dispoziţiei nr. 576-d din

26.10.2020 ca fiind ilegală şi adoptată cu încălcarea procedurii, repararea prejudiciul material cauzat şi compensat venitul ratat ca urmare a aplicării ilegale a dispoziției nr. 576-d din 26 octombrie 2020 (f.d.2-5).

Judecînd pricina în fond prima instanţă, prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Rîşcani din 24 februarie 2022, a fost anulată Dispoziția viceprimarului Ilie Ceban nr. 576-d din 26 octombrie 2020 Cu privire la demontarea dispozitivelor publicitare amplasate în sectorul Râșcani în partea panoului publicitar amplasat în municipiul Chișinău, sectorul Râșcani, bulevardul Moscova, 5. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată (f.d.84, 94-98).

Completul judiciar constată că hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural.

În corespundere cu prevederile ar.221 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Prevederile art.220 alin.(1) al aceluiași act normativ, explică că, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87–93.

Din art.93 din Codul administrativ, care stabilește sarcina probațiunii, se reține că, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine faptul că, la 03 iunie 2019 Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei municipiului Chișinău a eliberat beneficiarului S.C. „Proreclama” S.R.L. autorizație de construire și amplasare a publicității exterioare cu numărul de înregistrare DGAURF-REC-A-0013177-11, pentru plasarea unui panou orizontal, monolateral, iluminat din exterior, cu suprafața de 18,0 m^2, în sectorul Râșcani al municipiului Chișinău, str. Kiev-T. Vladimirescu, cu termenul de valabilitate al autorizației stabilit până la 02 iunie 2020 (f.d.administrativ 6-7).

La 20 martie 2020 Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei municipiului Chișinău a eliberat beneficiarului S.C. „Proreclama” S.R.L. autorizație de construire și amplasare a publicității exterioare cu numărul de înregistrare DGAURF-REC-A-0007661-05, pentru plasarea unui panou orizontal, monolateral, iluminat din exterior, cu suprafața de 18,0 m^2, în sectorul Râșcani al municipiului Chișinău, bd. Moscova/str. Studenților, cu termenul de valabilitate al autorizației stabilit până la 31 mai 2020 (f.d.administrativ 6-7).

La 26 octombrie 2020 viceprimarul general al municipiului Chișinău a emis dispoziția nr.576-d, prin care a dispus demontarea dispozitivelor publicitare amplasate pe str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, bd. Grigore Vieru, bd.

Renașterii Naționale, str. Kiev și bd. Moscova de către agenții economici care sunt proprietari ai dispozitivelor de publicitate. În anexa la dispoziția nr. 576-d este expres prevăzută lista dispozitivelor supuse demontării, fiind incluse și dispozitivele deținute de S.C. „Proreclama" S.R.L. în baza autorizațiilor menționate supra (f.d.administrativ 1-5).

La 30 decembrie 2020 Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei municipiului Chișinău a eliberat beneficiarului S.C. „Proreclama" S.R.L. autorizație de construire și amplasare a publicității exterioare cu numărul de înregistrare DGAURF-REC-A-0010580-08, pentru plasarea unui dispozitiv de tip light box, bilateral, iluminat din interior, cu suprafața de 4,32 m^2, în sectorul Râșcani al municipiului Chișinău, bd. Moscova, nr. 5, cu termenul de valabilitate al autorizației stabilit de la 01 iunie 2020 până la 31 decembrie 2020 (f.d.administrativ 6-7).

La data de 27 ianuarie 2021, S.C. „Proreclama" S.R.L. s-a adresat Primăriei municipiului Chișinău cu privire la cererea prealabilă, prin care a solicitat anularea în tot a dispoziţiei nr. 576-d din 26.10.2020 ca fiind ilegală (f.d. 9-10).

Iar, la 11 martie 2021, S.C. „Proreclama" S.R.L. s-a adresat cu prezenta acțiune (f.d. 2-5).

Astfel, Completul de judecată reține că, obiectul prezentei acțiuni îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual emis de viceprimarul Primăriei municipiului Chișinău - Ilie Ceban - Dispoziția nr. 576-d din 26 octombrie 2020 Cu privire la demontarea dispozitivelor publicitare amplasate în sectorul Râșcani.

Conform prevederilor articolului 10 alin. (1) din Codul Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.(2) Decizia autorităţii publice privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciile cauzate prin activitatea administrativă ilegală este un act administrativ individual.

Articolul 11 din Codul Administrativ prevede categoriile actelor administrative individuale

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile –actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile –actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

(2) Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sînt afectate de actul administrativ individual, nu sînt destinatarii acestuia.

Conform art.31 din Codul Administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Conform art.32 din Codul Administrativ, (1) Procedura administrativă se structurează astfel încît participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. (2) În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Conform art.119 din Codul Admninistrativ, (1) Conţinutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreţionar corespunzător obligaţiilor sale. (3) La cererea unui participant , actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămînă. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ. (4) Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă şi din oficiu.

În conformitate cu art.225 din Codul Administrativ, (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 143 alin.(2) din Codul Administrativ, aprecierea legalităţii sau ilegalităţii unui act administrativ individual se face în funcţie de situaţia la momentul emiterii lui, iar în cazul desfăşurării unei proceduri prealabile – de situaţia la momentul adoptării deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Conform art. 46 alin. (1) şi (2) din Constituţia RM, statul ocroteşte proprietatea şi aceasta nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăţilor şi demnităţii omului. Dreptul de proprietate privată este garantat şi nimeni nu poate pune careva obstacole proprietarului pentru folosirea proprietăţii sale.

Potrivit art.109 alin.(1) din Constituţia RM, administraţia publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilităţii autorităţilor administraţiei publice locale şi ale consultării cetăţenilor în problemele locale de interes deosebit.

În conformitate cu art. 9 din Legea cu privire la proprietatea publică a unităţii administrative-teritoriale nr.523 din 16.07.1999, exercitarea dreptului de proprietate publică a unităţilor administrativ teritoriale constă în activitatea practică, desfăşurată de autorităţile administraţiei publice locale în ce priveşte posesia, folosinţa şi dispoziţia proprietăţii publice locale în corespundere cu legislaţia. Modul de exercitare a dreptului de proprietate publică a unităţilor administrativ-teritoriale se stabileşte de către autorităţile administraţiei publice locale în baza Legii cu privire la proprietate, prezentei legi şi altor acte legislative în vigoare.

Potrivit art. 3 alin.(2) din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Conform art. 14 alin. (2) lit. c) și d) al Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: decide darea în administrare, concesionarea, darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii; decide vînzarea, privatizarea, concesionarea sau darea în arendă ori în locațiune a bunurilor domeniului privat al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, în condițiile legii.

Potrivit art. 26 alin.(1) și alin.(5) al Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, primarul este autoritatea reprezentativă a populaţiei unităţii administrativ-teritoriale şi executivă a consiliului local. El participă la şedinţele consiliului local şi are dreptul să se pronunţe asupra tuturor proiectelor şi problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot. Viceprimarii exercită atribuţiile stabilite de primar şi poartă răspundere în conformitate cu legislaţia în vigoare.

În conformitate cu art. 32 alin.(1) din aceeași Lege, în exercitarea atribuţiilor sale, primarul emite dispoziţii cu caracter normativ şi individual.

Conform art. 4 alin. (1) şi (2) din Legea privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996, activitatea de amenajare a teritoriului are drept scop realizarea următoarelor obiective: a) dezvoltarea economică şi socială echilibrată în condiţiile respectării specificului fiecărei zone; b) ameliorarea calităţii vieţii oamenilor şi colectivităţilor umane; c) gestionarea responsabilă a resurselor naturale şi protecţia mediului înconjurător; d) utilizarea raţională a teritoriului. În conformitate cu aceste obiective, Guvernul şi autorităţile administraţiei publice locale, în limitele competenţei atribuite, elaborează

programele şi prognozele dezvoltării socio-economice a teritoriilor, inclusiv programele de lucrări publice, şi stabilesc direcţiile generale de organizare şi dezvoltare urbanistică a localităţilor.

Potrivit art. 5 alin. (1) şi (2) din Legea privind principiile urbanismului şi amenajării teritoriului nr. 835 din 17 mai 1996, activitatea de urbanism are drept scop realizarea următoarelor obiective: a) utilizarea raţională şi echilibrată a terenurilor necesare funcţionării localităţilor; b) determinarea structurii funcţionale a localităţilor; c) asigurarea unei locuiri corespunzătoare cerinţelor şi nivelului de dezvoltare a societăţii; d) asigurarea esteticii compoziţionale în realizarea cadrului construit şi amenajarea cadrului natural din localităţi; e) protejarea populaţiei, cadrului natural şi construit contra poluării, riscurilor naturale şi tehnologice previzibile; f) protejarea, conservarea şi acordarea statutului corespunzător de valoare monumentelor culturii şi naturii. În corespundere cu aceste obiective, autorităţile administraţiei publice locale întocmesc, în limitele competenţei stabilite, programele de organizare şi de dezvoltare urbanistică a localităţilor.

Potrivit prevederilor pct.6.1.10 din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor (inscripţii şi imagini exterioare) în municipiul Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chişinău nr.71/15 din 03 mai 2007 (https://www.chisinau.md/ro/decizia-nr-7115-din-03-mai-2007-despre-aprobarea-regulamentului-20297_251195.html), termenul de valabilitate al autorizaţiei de construire şi amplasare a publicităţii exterioare poate fi prelungit şi deţinătorul ei are dreptul prioritar la prelungire. Intenţia şi termenul de prelungire al autorizaţiei sunt declarate cu cel puţin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al Autorizaţiei.

Iar pct.11.1 lit.e) şi f) din Regulamentul provizoriu privind autorizarea şi amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicităţii exterioare, firmelor (inscripţii şi imagini exterioare) în municipiul Chişinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chişinău nr.71/15 din 03 mai 2007 (https://www.chisinau.md/ro/decizia-nr-7115-din-03-mai-2007-despre-aprobarea-regulamentului-20297_251195.html), prevede că, *autorizaţia se anulează: e) mijloacele de publicitate exterioară sunt construcţii provizorii şi urmează a fi demontate în corespundere cu necesităţile urbanistice ale administraţiei publice locale conform legislaţiei în vigoare a Republicii Moldova; f) în cazul în care, din anumite motive expuse şi întemeiate juridic, devine imposibilă prelungirea autorizaţiei. Titularul Autorizaţiei este informat despre acest fapt cu cel puţin 30 zile înainte de expirarea termenului de valabilitate al autorizaţiei*.

Conform pct.8.1 din Regulamentul menţionat supra, dispozitivele de publicitate amplasate pe domeniul public sau privat, constituie construcţii provizorii şi urmează a fi demontate de către proprietarii lor odată cu expirarea

termenului de valabilitate al autorizaţiei privind plasarea publicităţii sau cu anularea ei de către autorităţile administraţiei publice locale.

Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie nr. 163 din 09 iunie 2010 defineşte construcţiile cu caracter provizoriu ca fiind - construcţii autorizate care, conform documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului, au o durată de existenţă limitată, stabilită de către emitent. Din categoria construcţiilor cu caracter provizoriu fac parte: chioşcuri, gherete, pavilioane, cabine, corpuri şi panouri de afişaj, copertine, pergole sau alte obiecte similare.

Potrivit conţinutului autorizaţiei de construire şi amplasare a publicităţii exterioare eliberate S.C. „Proreclama" S.R.L., s-a indicat expres faptul că, dispozitivele de publicitate sunt construcţii provizorii.

De asemenea, Consiliul municipal Chişinău a emis Decizia 10/10 din 04.12.2014 „Cu privire la aprobarea Regulamentului provizoriu privind procedura de demolare a construcţiilor executate ilegal pe terenurile ce aparţin domeniului public/privat al municipiului Chişinău".

Conform pct. 1.3 prin construcţie neautorizată se subînţelege orice tip de construcţii capitale (construcţii cu destinaţie locativă sau cu altă destinaţie, împrejmuiri), construcţii uşor demontabile (gherete, tarabe, garaje metalice, copertine, panouri publicitare, împrejmuiri din lemn sau metal, instalaţii ce blochează căile de acces, amplasate pe terenuri ce aparţin domeniului public/privat al municipiului Chişinău), precum şi amenajările spaţiilor publice, executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, documentaţiei de proiect şi autorizatiei de construire.

În speța dată viceprimarul municipiului Chișinău nu a dispus revocarea sau anularea autorizațiilor de amplasare a publicității nr. DGAURF-REC-A-0013177-11 și nr. DGAURF-REC-A-0007661-05, ci a dispus demontarea dispozitivelor care nu aveau autorizații valabile, conduită prescrisă direct de prevederile Regulamentului provizoriu privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în municipiul Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 71/15 din 03 mai 2007.

Totodată, se atestă că, la emiterea Dispoziției contestate, autorizațiile cu nr. DGAURF-REC-A-0013177-11 și nr. DGAURF-REC-A-0007661-05 aveau termenul de valabilitate expirat, prin urmare Primăria municipiului Chișinău la emiterea actului contestat în privința acestora şi-a exercitat dreptul discreționar în limitele legale prevăzute de Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legea privind statutul municipiului Chișinău nr.136 din 17.06.2016, de Legea cu privire la publicitate nr.1227-XIII din 27.06.97, și de Regulamentul provizoriul privind autorizarea și amplasarea dispozitivelor de publicitate, a publicității exterioare, firmelor (inscripții și imagini exterioare) în

municipiul Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.71/15 din 03.05.2007 și Regulamentul provizoriu privind procedura de demolare a construcțiilor executate ilegal pe terenurile ce aparțin domeniului public/privat al municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliul municipal Chișinăul nr.10/10 din 04.12.2014 şi conform scopului acordat prin lege.

Referitor la argumentul invocat de apelantul S.C. „Proreclama" S.R.L. că la emiterea actului contestat i-a fost încălcat dreptul la apărare și anume nu a fost înștiințat și audiat în procedura administrativă, Completul de judecată îl consideră ca fiind neîntemeiat, or temei de emitere actului administrativ contestat au stat prevederile legale menționate supra, care urmau a fi puse în executare.

Totodată, potrivit art.118 alin.(4) Cod contravențional, motivarea nu este obligatorie în cazul în care: a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau c*) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.*

Prin urmare actul administrativ contestat este exceptat de la obligația autorității de a-l motiva conform art.118 alin.(1) Cod administrativ.

Totodată, Completul de judecată reține că, instanța de fond întemeiat a ajuns la concluzia că, la emiterea Dispoziției nr. 576-d din 26 octombrie 2020 viceprimarul Ilie Ceban cu privire demontarea dispozitivelor care nu aveau autorizații valabile, nu a ținut cont de faptul că, autorizația de construire și amplasare a publicității nr.DGAURF-REC-A-0010580-08, emisă la 30 decembrie 2020, era valabilitate până la 31 decembrie 2020, iar ca urmare actul administrativ în acest sens este unul ilegal, care urmează a fi anulat.

Drept urmare, Completul de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, reține că, hotărârea supusă prezentului apel a fost pronunțată de instanța de fond cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, atât ca ansamblul garanțiilor procedurale enunțate în această dispoziție convențională, cât și dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei, ceea ce presupune inclusiv motivarea hotărârilor, principiul contradictorialității și modul de administrare a probelor.

Sub aspectul motivării hotărârii atacate, se constată că judecătorul fondului a expus considerentele de fapt și de drept care i-au format convingerea pentru admiterea parțială a prezentei acțiuni.

Sintetizînd, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră absolut întemeiată și legală soluția instanței de fond prin care pretențiile reclamantului au fost admise parțial, în sensul menționat anterior, iar

argumentele invocate de partea apelanți în acest sens - nefondate, acestea fiind o reiterare a celor invocate în prima instanță, pe care le-a cercetat minuțios și apreciat corect.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către apelant sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu normele legale.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părților apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către apelanți poartă caracter pur formal.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(l) lit.a) Cod administrativ, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

D E C I D E :

Se resping cererile de apel înaintate de S.C. „Proreclama” S.R.L. și Primăria municipiului Chișinău.

Se menţine hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 24 februarie 2022.

Decizia este executorie de la emitere, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, Victoria Sîrbu

Judecătorii Angela Braga

Veronica Negru